Súd:	Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka:	39C/82/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1423208783
Dátum vydania rozhodnutia:	06. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Vladimír Herich
ECLI:	ECLI:SK:MSBA4:2024:1423208783.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV, v konaní pred sudcom Mgr. Vladimírom Herichom, v sporovej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., zastúpeným Mgr. Alexandra Para – advokát, so sídlom Gagarinova 10A, Bratislava, proti žalovanému: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, IČO: 30 794 536, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 € s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 5.000,- €, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca m á p r á v o voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným unzesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 07.12.2023, sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 5.000 €, z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.
Podanú žalobu odôvodnil tým, že bol maloletým účastníkom poručenských konaní vedených na Okresnom súde Bratislava I, sp.zn.: 3P/101/2017, na Okresnom súde Bratislava V sp.zn.: 18P/115/2017, neskôr Mestský súd Bratislava II sp.zn.: B2-18P/115/2017. Ďalším maloletým účastníkom v konaní bol brat žalobcu E. B.. Do funkcie kolízneho opatrovníka žalobcu ako aj jeho brata bol ustanovený žalovaný, a to uznesením Okresného súdu Bratislava I, č.k.: 3P-101/2017-13 zo dňa 14.06.2017 a uznesením Okresného súdu Bratislava V, č.k.: 18P/115/2017-44, zo dňa 02.05.2018. Konanie na Okresnom súde Bratislava I, sp.zn. 3P/101/2017 bolo ukončené vyhláseným rozsudkom zo dňa 16.11.2018, ktorým bol žalobca zverený do osobnej starostlivosti otca F. G. B. za súčasnej úpravy rozsahu styku žalobcu s jeho matkou a jeho maloletý brat do osobnej starostlivosti matky, E. H. I. za súčasnej úpravy rozsahu styku s otcom. Konanie na Okresnom súde Bratislava V, sp.zn. 18P/115/2017 bolo ukončené vyhláseným rozsudkom zo dňa 21.04.2022, ktorým bol žalobca zverený do osobnej starostlivosti otca, avšak bez určenia rozsahu úpravy styku žalobcu s matkou a jeho maloletý brat zverený do osobnej starostlivosti matky za súčasnej úpravy rozsahu styku s otcom. Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp.zn. 20CoP/122/2022 zo dňa 12.06.2023 bol rozsudok Okresného súdu Bratislava V zmenený okrem iného v časti výroku o úprave styku brata žalobcu, maloletého E. B. s otcom. V rámci konania pred Krajským súdom v Bratislave, sp.zn. 20CoP/122/2022 došlo uznesením zo dňa 05.04.2023 k odvolaniu žalovaného z funkcie kolízneho opatrovníka žalobcu a k ustanoveniu osoby E. J. I. do funkcie kolízneho opatrovníka žalobcu. Dôvodom pre odvolanie žalovaného z funkcie bola skutočnosť, že žalobca nesúhlasil so zastupovaním jeho osoby ako maloletého žalovaným a žiadal, aby mu do funkcie bola ustanovená jemu blízka osoba, u ktorej je istota, že bude zastupovať práva a záujmy žalobcu ako maloletého účastníka konania.

V mesiaci september 2022 podal žalobca Inšpekcii v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len ako ,,Inšpekcia ministerstva“) podnet na vykonanie dohľadu u žalovaného z dôvodu jeho pôsobenia ako kolízneho opatrovníka v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov k maloletým na čas po rozvode. Inšpekcia ministerstva zistila nedostatky v činnosti žalovaného vo funkcii kolízneho opatrovníka, konkrétne porušením povinností podľa § 3 ods. 3; § 8 a § 20 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Inšpekcia ministerstva konštatovala pochybenie žalovaného vo vzťahu k udržaniu a rozvíjaniu súrodeneckých väzieb žalobcu s jeho bratom E..
Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu zásahu do osobnostných práv žalobcu, konkrétne do jeho práva na súkromný a rodinný život. Žalobca je názoru, že ospravedlnenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je postačujúce, a to z dôvodu narušenia vzťahu medzi žalobcom a jeho bratom, dlhodobo pretrvávajúcemu protiprávnemu stavu spočívajúcom v pasívnom prístupe žalovaného ako kolízneho opatrovníka na udržaní súrodeneckých väzieb a k miere frustrácie a sklamania žalobcu ako maloletého účastníka domôcť sa svojho práva byť v čo najširšom a najčastejšom kontakte so svojim bratom E., a následných psychických problémov spôsobených neustálym strachom o mladšieho brata, ktoré vyústili k nevyhnutným návštevám psychológa a nutnosti pridelenia individuálneho študijného plánu.
Žalovaný mal dostatočnú vedomosť a aktuálne informácie o rodinnej situácie, teda mal vedomosť, že žalobca bol od roku 2017 zverený do osobnej starostlivosti svojho otca, zatiaľ čo jeho brat bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Žalovaný mal ďalej vedomosť, že vzťahy medzi žalobcom a jeho matkou sú vážne naštrbené a narušené, čoho následkom sa styk žalobcu s jeho matkou od určitého obdobia vôbec nerealizoval. Žalovaný mal vo svojej spisovej dokumentácii písomný záznam, v ktorom matka žalobcu v 01/2019 prehlásila, že sa nebude dostavovať na styk so žalobcom, teda vzdala sa práva rodiča na styk so žalobcom ako maloletým dieťaťom. Žalovaný mal vedomosť o snahách žalobcu zmeniť rodinnú situáciu v tom smere, aby trávil čo najviac času so svojim bratom, pričom žalovanému uvádzal, že najväčším problém je práve postoj jeho matky, ktorá odmieta kontakt súrodencov nad rámec súdom určeného rozsahu styku brata E. s ich otcom. Žalovaný z titulu funkcie kolízneho opatrovníka bol v zmysle zákona povinný zastupovať žalobcu a jeho brata v konaní pred súdom a prezentovať to, čo je v ich najlepšom záujme ako maloletých. Žalovaný mal z titulu svojej funkcie rôzne oprávnenia a prostriedky na to, aby vplýval na matku žalobcu za účelom zabezpečenia faktického širokého kontaktu žalobcu s jeho súrodencom. Uvedené sa však zo strany žalovaného nedialo a žalovaný bol vo svojej pozícii pasívny a nevytvoril žiadny priestor, resp. podmienky na to, aby sa súrodenci stýkali čo najčastejšie. Práve naopak, pred súdom prezentoval názor na obmedzenie styku určeného Okresným súdom Bratislava I v konaní 3P/101/2017.
Konaním žalovaného bolo zasiahnuté do práva na súkromný a rodinný život žalobcu tým, že počas priebehu rokov vedenia súdnych konaní došlo k zhoršeniu vzťahu žalobcu s jeho bratom, resp. k ochladeniu väzieb bratov a nerozvíjaniu ich vzťahu. Konaním žalovaného bola žalobcovi spôsobená aj psychická ujma. Žalobca sa niekoľko rokov pokúšal o to, aby bol vypočutý jeho názor a aby bolo zabezpečené jeho právo na široký kontakt s bratom. Žalobcu ako maloletého účastníka konania však žalovaný úplne ignoroval, nereagoval na žiadne jeho písomné vyjadrenia a prosby, tieto ignoroval. Žalobca bol ako maloletý účastník v podstatnej miere traumatizovaný priebehom súdnych konaní, avšak najmä prístupom žalovaného ako kolízneho opatrovníka, ktorý viditeľne nemal žiadnu snahu a záujem na tom, aby sa žalobca stretával so svojim bratom E.. V čase, kedy mohol a mal žalovaný prezentovať, čo je v najlepšom záujme žalobcu a jeho brata, bol absolútne nečinný a pasívny a nevyužíval zákonom stanovené možnosti a prostriedky zastupovania žalobcu ako maloletého.
Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, žalobca je toho názoru, že vzhľadom na skutočnosť, že bol maloletým účastníkom konania, kedy v jeho veku rovesníci neriešia súdne konania a zastupovania ich osoby štátnymi inštitúciami a vzhľadom na veľmi vzácny a krehký charakter súrodeneckého vzťahu má žalobca za to, že ospravedlnenie žalovaného je z dôvodu tak silného zásahu do rodinného života žalobcu nepostačujúce. Z uvedeného dôvodu žalobca žiada, aby mu súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému vo výške 5.000,-EUR. Uvedenú čiastku považuje žalobca za primeranú vzhľadom na to, že ide o súrodenecký vzťah dvoch bratov a zároveň zhoršenie psychického stavu žalobcu ako v tom čase maloletého dieťaťa z dôvodu protiprávneho konania žalovaného. Zo spôsobenej traumy sa žalobca ako maloletý dostával a dostáva ťažšie ako dospelá osoba, ktorá v už dospelom veku došla do kontaktu so súdmi a postupom štátnych inštitúcii.

2. Uznesením zo dňa 18.03.2024, č.k. 39C/82/2023-137, súd uložil žalovanému povinnosť písomne sa vyjadriť v lehote určenej súdom k žalobe a pripojeným listinným dôkazom s poučením, že ak si

žalovaný bez vážneho dôvodu nesplní povinnosť uloženú týmto uznesením, môže súd podľa § 273 Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“) aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie.
Predmetné uznesenie spolu s poučením, žalobou a jej prílohami bolo žalovanému doručené dňa 21.03.2024. Uvedené písomnosti boli žalovanému doručené riadne do elektronickej schránky označenej IČO: 30794536. Uvedené IČO je zhodné s IČO subjektu Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny. K uvedenému súd uvádza, že dňa 01.01.2015 nadobudol účinnosť zákon č. 310/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na základe uvedenej legislatívnej zmeny došlo okrem iného aj k zániku dovtedajšieho osobitného IČO Úradu práce sociálnych vecí a rodiny: 30853788 s tým, že obdobne úrad práce začal používať IČO: Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny: 30794536. O uvedenej zmene informoval samotný žalovaný oznámením zverejnenej na jeho webovej stránke zo dňa 09.11.2015. Lustráciou súdneho manažmentu bola ako elektronická schránka prináležiaca žalovanému identifikovaná elektronická schránka označená IČO-m: 30794536. Súd preto uvádza, že predmetné listiny boli žalovanému riadne doručené.
Žalovaný sa k žalobe v lehote určenej súdom a ani do času vydania rozhodnutia súdu vo veci samej nevyjadril.

3. Po právnej stránke súd posúdil vec nasledovne:

4. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

5. Podľa § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.
Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

6. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

7. Podľa § 137 písm. a) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti.

8. Podľa § 273 CSP, súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak
a) uznesením uložil žalovanému povinnosť v určenej lehote písomne vyjadriť sa k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a žalovaný túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplnil,
b) v uznesení podľa písmena a) poučil žalovaného o následkoch nesplnenia takto uloženej povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
c) doručil uznesenie podľa písmena a) žalovanému do vlastných rúk.

9. Podľa § 275 CSP, odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

10. Pretože boli splnené zákonné predpoklady podľa ustanovenia § 273 CSP, súd rozhodol dňa 06.08.2024 rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, ktorým žalobe žalobcu vyhovel a žalovaného zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy 5.000,- Eur žalobcovi.
Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku súd podľa § 219 ods. 3 CSP zverejnil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 22.07.2024.

11. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko mal žalobca v konaní plný úspech, súd priznal žalobcovi náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu.

12. O výške trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie možno podať iba z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie (§ 356 písm. b) CSP).

V prípade, ak žalovaný z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a) CSP, môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením (§ 277 ods. 1 CSP) do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel (§ 277 ods. 3 CSP).

Proti výroku o trovách konania je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu. Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nesplnil to, čo mu exekučný titul ukladá. Z dôvodov podľa osobitného predpisu môže návrh podať aj Justičná pokladnica. (§ 48 ods. 2 Exekučného poriadku.).